מהדורה למורה – משחק מיון דמויות – דף תרגול (רגיל)

גרסת נייר למשחק מיון הדמויות: מיון דמויות מן היצירות ומסיפורים מוכרים לפי עגולה/שטוחה ודינמית/סטטית, עם הנמקה. מתאים לחזרה לפני מבחן או כפעילות בזוגות.

מסלול רגיל: הגרסה הרגילה: כל הפריטים. מומלץ 30–40 דקות, אפשר לחלק לשני שיעורים.

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	דמות עגולה היא דמות:	ג – מורכבת, בעלת עולם פנימי ותכונות רבות
2	דמות דינמית היא דמות ש:	א – משתנה לאורך הסיפור
3	מטילדה לואזל ("המחרוזת") היא דמות:	ב – עגולה ודינמית
4	רבי עקיבא במדרש מתואר בקצרה אבל עובר מדאגה להבנה. לכן הוא דמות:	ב – שטוחה ודינמית
5	הרפגון ("הקמצן") הוא דמות טיפוסית שטוחה וסטטית – גם בסוף הוא דואג רק לתיבה.	נכון
6	הזאב ב"כיפה אדומה" הוא דמות עגולה ודינמית.	לא נכון – הזאב הוא דמות שטוחה וסטטית – הרשע הערמומי, תכונה אחת ובלי שינוי.
7	סקרוג׳ ב"מזמור חג המולד" של צ׳רלס דיקנס הופך מקמצן זועף לאדם נדיב – ולכן הוא דמות דינמית.	נכון
8	מר לואזל מתואר בעיקר דרך תכונה אחת – מסירות – ונשאר כזה עד הסוף, ולכן הוא דמות שטוחה ו____.	סטטית
9	מיינו כל דמות: עגולה ודינמית, או שטוחה וסטטית?	עגולה ודינמית: מטילדה לואזל, פינוקיו, סקרוג׳, הילדה החדשה בכיתה ("הספסל האחרון") | שטוחה וסטטית: גברת פורסטייה, פרוסין, ז׳אק, המכשפה הרעה באגדות
10	התאימו בין הדמות לבין היצירה שבה היא מופיעה.	1–ב, 2–ג, 3–ה, 4–ד, 5–א

#	שאלה	תשובה / כיוון
11	התאימו בין הדמות לבין ההנמקה לסיווג שלה.	1–ד, 2–ג, 3–ב, 4–א
12	בחרו דמות אחת שמיינתם כ"עגולה ודינמית" והסבירו: איך היא בהתחלה, ואיך בסוף?	למשל מטילדה: בהתחלה מפונקת וחולמנית, בסוף חרוצה וקשוחה אחרי עשר שנות עבודה. או פינוקיו: שובב ושקרן – הופך לילד אמיתי.
13	למה בקומדיה כמו "הקמצן" כמעט כל הדמויות שטוחות וסטטיות? הסבירו בעזרת דוגמה.	כי הגדלת תכונה אחת יוצרת צחוק וביקורת: הרפגון הקמצן, פרוסין החנפנית, ז׳אק הגלוי – כל אחד מזוהה מיד לפי תכונה אחת.
14	כתבו פסקה (7–9 שורות) שמשווה בין שתי דמויות: אחת עגולה ודינמית ואחת שטוחה וסטטית (מן היצירות שלמדנו או מסיפור שאתם מכירים). לכל דמות כתבו טענה, דוגמה והסבר, וסיימו במשפט: מה כל אחת מהן תורמת לסיפור?	קריטריונים: סיווג נכון של שתי הדמויות; טענה+דוגמה+הסבר לכל דמות; משפט השוואה (מילות קישור: לעומת, ואילו, בדומה ל־); משפט סיכום על תרומת הדמויות; לשון תקינה.

כרטיס יציאה – כיוון

1. למשל מטילדה – משתנה ממפונקת לחרוצה. 2. שטוחה/עגולה מתארת כמה מורכבת הדמות; סטטית/דינמית מתארת אם היא משתנה. 3. תשובה אישית.

הדף מתאים לעמוד "משחק מיון דמויות – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

משחק מיון דמויות – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

חלק א' – מושגים ודמויות

סמנו את התשובה הנכונה, קבעו נכון/לא נכון והשלימו.

1. דמות עגולה היא דמות:

א) שמופיעה רק בהתחלה ב) עם תכונה אחת ג) מורכבת, בעלת עולם פנימי ותכונות רבות ד) שאינה מדברת

2. דמות דינמית היא דמות ש:

א) משתנה לאורך הסיפור ב) אינה משתנה ג) מצחיקה ד) רעה

3. מטילדה לואזל ("המחרוזת") היא דמות:

א) שטוחה וסטטית ב) עגולה ודינמית ג) שטוחה ודינמית ד) עגולה וסטטית

4. רבי עקיבא במדרש מתואר בקצרה אבל עובר מדאגה להבנה. לכן הוא דמות:

א) עגולה ודינמית ב) שטוחה ודינמית ג) שטוחה וסטטית ד) עגולה וסטטית

5. הרפגון ("הקמצן") הוא דמות טיפוסית שטוחה וסטטית – גם בסוף הוא דואג רק לתיבה. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

6. הזאב ב"כיפה אדומה" הוא דמות עגולה ודינמית. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

7. סקרוג' ב"מזמור חג המולד" של צ'רלס דיקנס הופך מקמצן זועף לאדם נדיב – ולכן הוא דמות דינמית. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

8. מר לואזל מתואר בעיקר דרך תכונה אחת – מסירות – ונשאר כזה עד הסוף, ולכן הוא דמות שטוחה ו_____.

חלק ב' – מיון

מיינו את הדמויות לטבלה לפי ההוראה.

9. מיינו כל דמות: עגולה ודינמית, או שטוחה וסטטית?

מחסן מילים: פינוקיו | ז׳אק | סקרוג׳ | המכשפה הרעה באגדות | גברת פורסטייה | הילדה החדשה בכיתה ("הספסל האחרון") | פרוסין | מטילדה לואזל

עגולה ודינמית	שטוחה וסטטית

10. התאימו בין הדמות לבין היצירה שבה היא מופיעה.

#		האות שלי		התאמה
1	מטילדה לואזל	____	א	כיפה אדומה
2	ואלר	____	ב	המחרוזת
3	הכלדאים	____	ג	הקמצן
4	פינוקיו	____	ד	הרפתקאות פינוקיו
5	הזאב	____	ה	בת רבי עקיבא והנחש

11. התאימו בין הדמות לבין ההנמקה לסיווג שלה.

#		האות שלי		התאמה
1	ואלר	____	א	תפקידו לתמוך בגיבור; תכונותיו קבועות
2	בת רבי עקיבא	____	ב	לומד מטעויותיו והופך לילד אמיתי
3	פינוקיו	____	ג	מאופיינת בתכונה אחת – רגישות לזולת – ואינה משתנה
4	החבר הנאמן של הגיבור	____	ד	האוהב הערמומי שמעמיד פנים; אינו משתנה

12. בחרו דמות אחת שמיינתם כ"עגולה ודינמית" והסבירו: איך היא בהתחלה, ואיך בסוף?

חלק ג׳ – הנמקה וכתיבה

כתבו במשפטים מלאים: טענה + דוגמה + הסבר.

13. למה בקומדיה כמו "הקמצן" כמעט כל הדמויות שטוחות וסטטיות? הסבירו בעזרת דוגמה.

14. כתבו פסקה (7–9 שורות) שמשווה בין שתי דמויות: אחת עגולה ודינמית ואחת שטוחה וסטטית (מן היצירות שלמדנו או מסיפור שאתם מכירים). לכל דמות כתבו טענה, דוגמה והסבר, וסיימו במשפט: מה כל אחת מהן תורמת לסיפור?

כרטיס יציאה

1. תנו דוגמה לדמות דינמית ונמקו במשפט.

2. מה ההבדל בין שטוחה לסטטית?

3. היום הבנתי ש...